

Janusz Myjak

1923-2017

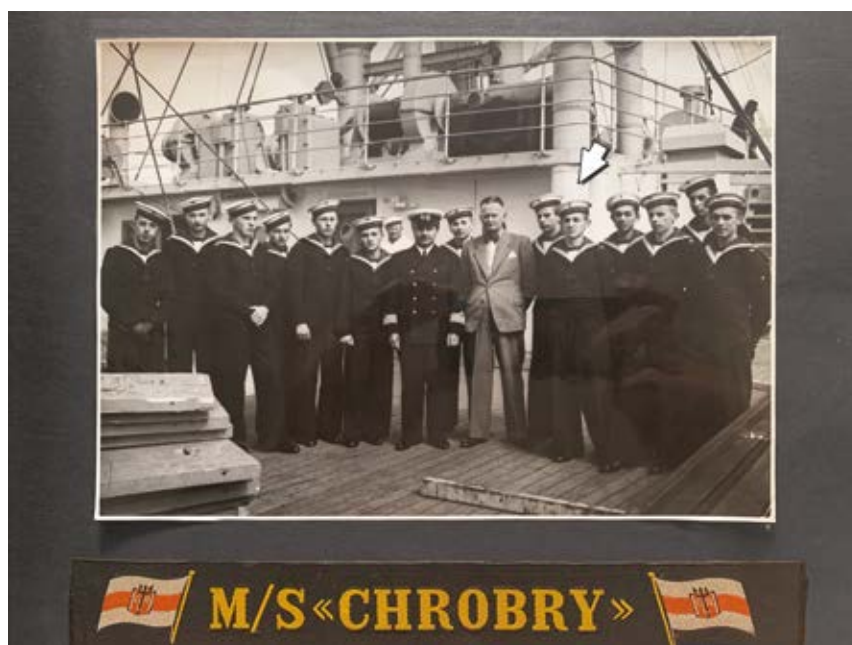
Absolwent Szkoły Morskiej w Londynie z 1944 roku; uczeń Wydziału Transportu i Administracji Morskiej PSM w pierwszym rejsie m/s „Chrobry”, w Marynarce Wojennej – uczestnik rajdu na garnizon niemiecki na Lofotach w 1941 roku, konwojów morskich, kapitan żeglugi wielkiej.

Urodził się 14 kwietnia 1923 r. w Gołębiewie (ojciec Antoni). Naukę w gimnazjum rozpoczął w Toruniu, dokończył w Gdańsku w szkole Macierzy Szkolnej. W czerwcu 1939 r. zdał egzaminy do Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni na Wydział Transportu i Administracji Morskiej, a 29 lipca został praktykantem na m/s „Chrobry”.

„29 lipca 1939 roku na m/s Chrobry zakrętoowało się czternastu kandydatów Wydziału Administracyjnego PSM. Pod dowództwem kapitana Edwarda Pacewicza wyruszyli w rejs ćwiczebny do Ameryki Południowej. Ich opiekunem był prof. B. Żórawski, ekonomista transportu i gospodarki morskiej. W codziennej rutynie zajęć jedną trzecią kandydatów przydzielono do dyspozycji intendenta, jedną trzecią pod egidę trzeciego oficera Józefa Dąbkowskiego, resztą dyrygował bosman. Wojna zastała

ich w Pernambuco. Nim ponownie wyszli w morze do portu Southampton, musieli przeczekać 39 dni z powodu groźby krążownika [„Admiral Graf Spee”], który na południowym Atlantyku czatował na ofiary. W październiku 1939 roku m/s «Chrobry» był przekształcony w transportowiec wojsk, kandydaci zaś wyjechali do Londynu. Na polecenie kpt. Konstantego Kowalskiego zostali rozmieszczeni w różnych biurach okrętowych w charakterze praktykantów”¹.

Tadeusz Myjak pracował przez trzy miesiące w magazynach z materiałami w dokach londyńskich, następnie w biurach okrętowych do marca 1941 r. „Mając 17 lat na ukończeniu, wstąpiłem do Polskiej Marynarki Wojennej. Odbyłem 3-miesięczne przeszkolenie rekruckie na ORP «Gdynia» w Plymouth, potem zostałem zakrętoowany na ORP «Krakowiak» jako artylerzysta

Kandydaci na Wydział Transportu i Administracji Morskiej na pokładzie „Chrobrego”, przed wyruszeniem w rejs do Ameryki Południowej. Od lewej stoją: S. Sadowski, Z. Małecki, K. Lorocho, M. Grzywacz, T. Orzechowski, J. Michalak, prof. B. Żórawski, J. Buchowiecki, prof. B. Warzecha, J. Myjak, T. Wolf, J. Iwaszkiewicz, T. Izdebski, J. Ciszewski, R. Cieczko

p-lotn. Na ORP «Krakowiak» przebywałem przeszło rok. W czasie tym okręt eskortował konwoje w Kanale La Manche i Atlantyku. Brałem udział w rajdzie na niemieckie okręty w Lofotach k/Narwiku i w licznych atakach przeciwko niemieckim okrętom².

W maju 1942 r. wyreklamował się z Marynarki Wojennej i przeszedł do Marynarki Handlowej – został marynarzem na s/s „Modlin”.

W październiku 1943 r. został uczniem kursu nawigacyjnego Szkoły Morskiej w Londynie. Po zdaniu egzaminów końcowych z pierwszą lokatą został w październiku 1944 r. asystentem pokładowym na s/s „Kościuszko”. „Uprzejmie proszę o odszukanie mojego syna Janusza Stanisława Myjaka, urodzonego 14 IV 1922. Syn mój wyjechał dnia 29 VII 1939 z Gdyni na statku „Chrobry” w podróż próbną do Ameryki Południowej jako uczeń Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. Do ostatnich miesięcy, jak mi donosiła listownie żona, pisywał do domu przez Szwecję. Ja adresu jego nie znam, wobec czego zmuszony jestem prosić o doręczenie mu załączonego listu. Z pełnym poważaniem Antoni Myjak (były instruktor przy Radzie Kultury w Gdańsku, obecnie w obozie koncentracyjnym Bergen-Belsen)³ – taki list przyszedł w kwietniu 1945 r. do Ministerstwa Opieki Społecznej w Londynie.

Tadeusz Myjak w marcu 1946 r. na s/s „Hel” wrócił do kraju. Był II oficerem na m/s „Gen. Walter”, s/s „Kiliński” i m/s „Morska Wola”, od 1950 r. I oficerem na m/s „Morska Wola”, s/s „Marchlewski” i m/s „Piast”. W 1952 r. został kapitanem „Piasta”, a w roku 1959 – pierwszym kapitanem m/s „Świdnica”.

Cieszył się doskonałą opinią; kierownik działu kadr pisał: „bezpartyjny, wywodzi się z inteligencji pracującej⁴”, a oficer kulturalno-oświatowy Jerzy Nosiński w 1951 roku: „strona moralna jego charakteru jest w pewnym sensie zakażona ideologią kosmopolityzmu⁵”.

W 1963 r. został zwolniony z PLO z powodu „dopuszczenia się ciężkiego wykroczenia służbowego na statku m/s Krynica⁶”. Został starszym pilotem Zarządu Portu Gdańsk, okresowo – w zastępstwie – kapitanem statków PLO.

Zmarł 30 marca 2017 r., pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie⁷. W nekrologu rodzina napisała: „Dzielny, dobry, prawy, niezwykłego charakteru i oryginalnego humoru. Teraz zawiął do swojego ostatniego portu. Towarzyszyliśmy Jemu do końca⁸”.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; Bolesław Pogorzelski, *Przyszłość bez jutra. Wojna i banicja chłopców Białej Fregaty*, Cape Town 2008; Jerzy Miciński, Bohdan Huras, Marek Twardowski, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 3, Gdańsk 1999; Biuletyn SASM „Echo Morza”; akta osobowe PLO; <http://nekrologi.wyborcza.pl>

1 Bolesław Pogorzelski, *Przyszłość bez jutra. Wojna i banicja chłopców Białej Fregaty*, Cape Town 2008, s. 17.

2 Odręczny biogram w aktach osobowych PLO.

3 List ojca w aktach osobowych PLO.

4 Akta osobowe PLO.

5 Ibidem.

6 Ibidem.

7 <http://nekrologi.wyborcza.pl/0,11,,388382,Janusz-Myjak-nekrolog.html>

8 Ibidem.